

Niet meer dan in andere sectoren, deels wel vermijdbaar

Arbeidsongeschiktheid in het primair onderwijs

In R]entree heeft u al een paar keer kunnen lezen over de Sluitende Aanpak. De Sluitende Aanpak is onderdeel van de CAO-PO. Om de re-integratie van gedeeltelijk arbeidsongeschikten (WGA-ers) te bevorderen, zijn er binnen de Sluitende Aanpak drie subsidieregelingen ontwikkeld. Een daarvan is het pre advies bij 12 maanden ziekte.

Monitor en Onderzoek

De Sluitende Aanpak is ontwikkeld vanwege het grote belang van het voorkomen van arbeidsongeschiktheid en het zo duurzaam mogelijk inzetten van werknemers. Loyalis Consult verzorgt in dat kader een monitor onder WIA-gerechtigden¹. Begin 2009 verscheen de monitor tegelijkertijd met een publicatie van het ministerie van OCW dat verslag deed van een onderzoek van onderzoeksbureau AStri naar de ervaringen van de werknemers die voor minder dan 35% arbeidsongeschikt waren verklaard². In dit artikel treft u een aantal belangrijke gegevens, conclusies en aanbevelingen uit de monitor en het onderzoek aan.

De kenmerken en omvang van de verschillende groepen arbeidsongeschikten

Jaarlijks leidt de claimbeoordeling door het UWV ertoe dat aan zo'n 370 werknemers uit het primair onderwijs een WIA-uitkering (IVA of WGA) wordt toegekend. Van deze groep ontvangt ongeveer 20% een IVA-beoordeling (Inkomensvoorzie-

ning Volledig Arbeidsongeschikten), ongeveer de helft wordt volledig, maar niet duurzaam arbeidsongeschikt (WGA 80-100) en de overige 30% is gedeeltelijk arbeidsongeschikt (WGA 35-80). Binnen het primair onderwijs stromen vrouwen naar verhouding minder in de IVA en meer in de WGA 35-80 dan mannen. De meeste personen die in de WIA instromen, zijn tussen de 46 en 55 jaar. Bij bijna de helft van de WGA'ers komen psychische beperkingen voor. De op een na grootste oorzaak van de gezondheidsklachten is kanker. Direct daarop gevolgd door een aandoening aan het bewegingsapparaat.

Wie en hoeveel arbeidsongeschikte werknemers zijn er weer aan het werk?

Uit de gegevens van UWV over 2006 en 2007 komt naar voren dat ruwweg de helft van de personen met een WGA 35-80 uitkering voor 50% of meer van de restverdiencapaciteit werkt. AStri geeft aan dat van de groep 35-minners weliswaar meer dan de helft (weer) werkt, maar dat velen van hen niet van hun gezondheidsklachten af zijn. Het feit dat de gezondheid van deze mensen te wensen over laat, betekent dat het risico op hernieuwde uitval reëel is. Hernieuwde uitval maakt het re-integratieproces ondoorzichtig, moeizaam en minder succesvol. De werkende 35-minners hebben uren, ambities en salaris ingeleverd maar zij, en met hen ook hun werkgevers, stellen de vraag hoe lang het nog goed zal gaan. Werkende 35-minners zagen hun beoordeling vaker aankomen en waren het vaker eens met de beoordeling van UWV dan de

niet-werkende 35-minners. Hierin zien we het belang van het pre-advies uit de Sluitende Aanpak. Niet aan het einde van de rit, maar zo snel mogelijk moeten de toekomstscenario's en de kansen worden besproken.

Oplossingsrichtingen en aanbevelingen

Hoewel het nog te vroeg is voor een evaluatie van de Sluitende Aanpak, komen uit deze onderzoeken aanwijzingen én extra motieven naar voren die vroegtijdig ingrijpen, zoals voorgesteld in de Sluitende Aanpak, ondersteunen.

Volgens het onderzoek van AStri zijn voor het verbeteren van de re-integratie van 35-minners en gedeeltelijk arbeidsongeschikten in het primair onderwijs niet zozeer nieuwe afspraken of instrumenten nodig. De beschikbare instrumenten en de aanwezige expertise zouden echter beter ingezet kunnen worden. Een betere communicatie en expertiseoverdracht verdienen dan ook de prioriteit.

¹ Vuuren, T. van, J. Snapper, J. van Leeuwen (2009). *Monitoring lopende uitkeringen van WIA-gerechtigde werknemers uit het PO en VO in 2006 en 2007*. Heerlen: Loyalis Consult. Den Haag: Projectgroep Sluitende Aanpak.

² Reijenga, F.A., E.E. Maurits en T. van Vuuren (2009). *Re-integratie en herplaatsing van werknemers in het PO en VO die minder dan 35% arbeidsongeschikt zijn verklaard*. Den Haag: Ministerie van OCW.

Een belangrijk middel om instroom in de WIA of naar 35-min te voorkomen, is het pre-advies van de Sluitende Aanpak. Het doel daarvan is om de werkgever en de werknemer die 12 maanden ziek is, inzicht te geven of het gevolgde re-integratieplan reëel en adequaat is. Indien nodig worden er ook concrete aanbevelingen voor het vervolg gegeven. Tevens worden beiden geïnformeerd over mogelijke financiële consequenties na twee jaar ziekte. De afname van het pre-advies kan bijdragen aan het vergroten van de communicatie tussen werkgever en werknemer. Het maakt dat werkgever en werknemer weten wat de risico's zijn om in de WIA in te stromen en zorgt dat zij weten welke stappen zij moeten ondernemen om dit te voorkomen. ■